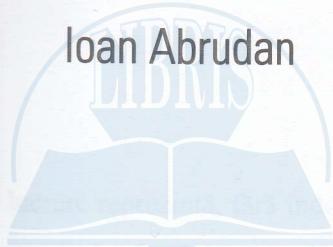

Ioan Abrudan

Sanda Bulgărean

Cuvânt-premier

În cadrul liceului nostru de bacalaureat în învățământul de liceu există încă din anii 1990 o tradiție, în vederea unui de lucru pentru cei care se deschid la clasa a XI-a, să fie realizată o carte cu tema întregii examinările de bacalaureat din disciplina Geografie. În aceeași liniă, cadrele didactice, profesorii de geografie, pot utiliza întreg conținutul lucrării în activitatea de predare-învățare, cu mult mai mult ca cu cea ce cuprinde o mulțime de teme și de elemente conceptuale și teoretice respectiv ordinea din programul scolar.

În cadrul unei clase de bacalaureat, dificultatea și detaliile ridicate, nivelul posibilă, pe de o parte, următoarelor capitoluri din cadrul examenului de bacalaureat. În prezent este aproape la nivel național, dar pe de altă parte, sunt destul de numeroase și deosebit de complexe. În cadrul acestor capitoluri, competențelor tehnice și teoretiice, într-o înțelegere profundă și corectă, trebuie să se impună înțelegere proceselor și mecanismelor geografice învățate în cadrul programului de bacalaureat, ceea ce poate fi realizat doar prin intermediul exercițiilor de lucru.

Bacalaureat 2017 Geografie

Teme recapitulative 36 de teste, după modelul M.E.N.C.S.

- Partea I – cuprind aplicații la fiecare lecție din programul de bacalaureat;
 - Partea a II-a – oferă 36 de modele de teste finale (inclusiv cele elaborate de Ministerul Educației) care au totuși caracterul de suflare pentru examenul de bacalaureat, precum și obiectivii propoziționali și de rezolvare, ceea ce este similară;
 - Partea a III-a – oferă răspunsuri la aplicațiile din prima parte, precum și bareme de dificultate pentru testele finale, dând astfel posibilitate elevilor să verifice propriile rezultate, să-și identifice nivelul și stadiul competențelor formate, cunoștințelor acumulate, să se autoevalueze performanța.
- În speranța că în pregătirea examenului de bacalaureat și în lucru, elevii și cadrele didactice vor opta pentru consultarea și aprecierea acestor lucrări, le dorim tuturor multă, multă succes!

Cuvânt-înainte	5
Programa de examen pentru disciplina Geografie	7
Teme recapitulative	9
A. EUROPĂ ȘI ROMÂNIA – ELEMENTE GEOGRAFICE DE BAZĂ	9
1. Spațiul românesc și spațiul european	9
2. Elemente fizico-geografice definitorii ale Europei și ale României	12
3. Elemente de geografie umană ale Europei și ale României	27
4. Mediu înconjurător și peisaje	38
5. Regiuni geografice în Europa și în România	40
6. Țările vecine României	41
B. ROMÂNIA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ	43
1. Formarea Uniunii Europene. Evoluția integrării europene	43
2. Caracteristici geografice, politice și economice actuale ale Uniunii Europene	44
3. Statele Uniunii Europene	45
4. România ca parte a Uniunii Europene	47
5. Problema energiei în Uniunea Europeană și în România	47
C. EUROPĂ ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ	48
Teste după modelul M.E.N.C.S.	50
Bareme de evaluare și notare	189
Teme recapitulative.....	189
Teste după modelul M.E.N.C.S.	200

Teme recapitulative

A. EUROPA ȘI ROMÂNIA – ELEMENTE GEOGRAFICE DE BAZĂ

1. Spațiul românesc și spațiul european

I. Completați spațiile libere din propozițiile de mai jos cu informația corectă:

1. Europa și Asia formează o masă continentală denumită ...
2. Limita dintre Europa și Asia este dată de Munții ...
3. Istrul ponto-baltic desparte Europa continentală de Europa ...
4. Țările baltice situate în Europa Nordică se numesc, dinspre nord spre sud: ..., ... și ...
5. Față de istrul ponto-baltic, România este situată spre ...
6. Ponderea reliefului carpatic, raportat la teritoriul țării noastre, reprezintă aproximativ ...%.
7. Pe Glob, România este situată la jumătatea distanței dintre ... și ...
8. Reprezintă o graniță în totalitate fluvială, granița României cu statul numit ...
9. Cea mai vestică localitate din țara noastră este localitatea ...
10. Se desfășoară pe direcția NE-SV granița României cu ...
11. O mică parte din granița de nord a României este realizată de râul ...

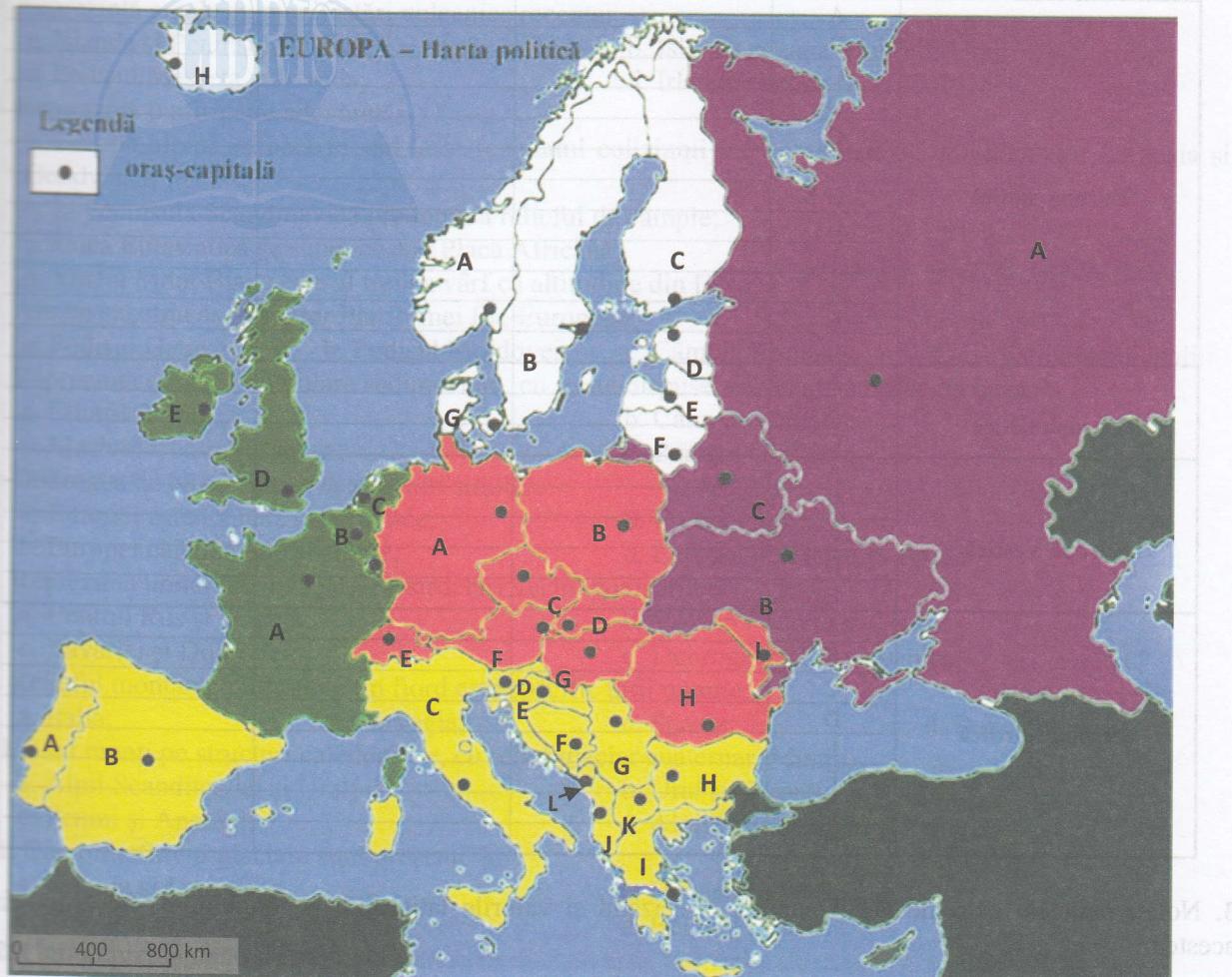
II. Citiți cu atenție afirmațiile de mai jos și încercuiți litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Punctul extrem vestic al Europei este:
 - a. Capul Nord;
 - b. Capul Matapan;
 - c. Capul Roca;
 - d. Insula Creta.
2. Reprezintă caracteristici ale continentului Europa:
 - a. țărmurile foarte sinuoase și existența unor mari interioare;
 - b. lipsa peninsulelor și prezența unui număr mare de insule;
 - c. masivitatea continentului și vechimea mare a formelor de relief;
 - d. organizarea naturală pe fâșii latitudinale, paralele și masivitatea continentului.
3. Caracterul „pontic” al țării noastre este dat de:
 - a. ieșirea României la Marea Neagră;
 - b. prezența reliefului glaciar;
 - c. deschiderea largă spre Câmpia Panonică;
 - d. situarea celei mai mari părți din lanțul carpatic pe teritoriul țării noastre.
4. Poarta de intrare a fluviului Dunărea în țara noastră o constituie localitatea:
 - a. Zimnicea;
 - b. Baziaș;
 - c. Drobeta-Turnu Severin;
 - d. Moldova Nouă.
5. În Europa, România are o suprafață apropiată cu cea a statului:
 - a. Luxemburg;
 - b. Rusia;
 - c. Grecia;
 - d. Uganda.
6. Caracterul temperat al climatului Europei este dat de:
 - a. poziția pe continent;
 - b. curenții oceanici;
 - c. disponerea principalelor trepte de relief;
 - d. poziția pe glob.
7. Centrul geometric al României este situat în apropierea intersecției dintre:
 - a. paralela de 45° lat. N și meridianul de 25° long. E;
 - b. paralela de 46° lat. N și meridianul de 25° long. E;
 - c. paralela de 45° lat. S și meridianul de 25° long. V;
 - d. paralela de 46° lat. N și meridianul de 45° long. E.
8. România este situată, în cadrul continentului, în:
 - a. Europa Nordică;
 - b. Europa Sudică;
 - c. Europa Centrală;
 - d. Europa Estică.

9. Față de Marea Neagră, România este situată în partea de:
a. NE; b. SE; c. NV; d. SV.
10. Sunt componente esențiale ale teritoriului țării noastre:
a. Dunărea, Depresiunea colinară a Transilvaniei, Marea Neagră;
b. Munții Carpați, Delta Dunării, Mureșul;
c. Depresiunea colinară a Transilvaniei, Delta Dunării, Munții Carpați;
d. Munții Carpați, Marea Neagră, Dunărea.
11. Legătura României cu centrul și vestul Europei se realizează prin:
a. Câmpia Română;
b. Dealurile de Vest;
c. Dunăre;
d. Câmpia de Vest.
12. Sunt consecințe fizico-geografice ale poziției României în cadrul continentului Europa:
a. climatul continental excesiv și vegetația predominantă de stepă;
b. climatul oceanic și vegetația de tundră;
c. climatul temperat și vegetația bogată;
d. climatul continental moderat și vegetația bogată.
13. Din lungimea totală a fluviului Dunărea, este limitrof sau traversează teritoriul țării noastre un segment de:
a. 38%; b. 48%; c. 30%; d. 40%.

III. Răspundeți, pe scurt, la fiecare dintre următoarele cerințe:

- Definiți termenul *romanitate orientală*.
- Referitor la spațiul geografic european, notați trei caracteristici.
- Se dă afirmația: *România este o țară carpatică*. Aduceți două argumente prin care să susțineți această afirmație.
- Citiți cu atenție enunțul: *România este așezată în emisfera nordică, la intersecția paralelei de 45° latitudine nordică cu meridianul de 25° longitudine estică. În latitudine, România se întinde între 43°37' și 48°15' latitudine nordică, iar în longitudine între 20°15' și 29°41' longitudine estică*. Știind că lungimea reală a unui grad de latitudine este de cca 111 km, iar lungimea reală a unui grad de longitudine (la latitudinea de 45°) este de cca 79 km, calculați:
 - La ce distanță (în km) față de Ecuator se află paralela de 45° latitudine nordică?
 - La ce distanță (în km) se află paralela de 25° longitudine estică față de meridianul de 0°?
 - Ce distanță (în km) este între extremitățile de nord și de sud și cele de est și de vest ale țării noastre?
- Citiți denumirile statelor de mai jos și subliniați cu o linie denumirile statelor mici ale Europei: San Marino, Italia, Olanda, Danemarca, Monaco, Malta, Letonia, Vatican, Elveția, Cipru, Austria, Andorra, Liechtenstein, Grecia, Germania, Luxemburg.
- Comparați Germania cu Grecia, identificând două asemănări și două deosebiri privind aspectele legate de poziția geografică și limitele acestora.
- Explicați consecințele așezării României în cadrul continentului.
- Se dă afirmația: *România este o țară danubiană și pontică*. Aduceți câte două argumente, pentru fiecare element, în sprijinul susținerii acestei afirmații.
- Pe harta de pe pagina următoare sunt reprezentate statele Europei (cu excepția statelor mici), cu litere și capitalele lor, cu buline.

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Notați:

- Denumirea statului situat în estul statului mediteranean marcat, pe hartă, cu litera **F**.
- Litera corespunzătoare, de pe hartă, a statului Europei Estice pe teritoriul căruia se întind Munții Ural.
- Denumirea fluviului care traversează statul Europei Centrale marcat, pe hartă, cu litera **D**.
- Litera corespunzătoare, de pe hartă, a:
 - statului mediteranean pe teritoriul căruia se află Capul Roca;
 - statului nord-european pe teritoriul căruia se află Capul Nord;
 - statului mediteranean pe teritoriul căruia se află Capul Tarifa.

2. Completați tabelul de mai jos:

Regiunea geografică	Litera de pe hartă	Statul	Capitala	O unitate de relief
Europa Centrală	A			
	B			
	C			
	D			
	E			
	F			
	G			
	H			
	I			

Europa Sudică	A			
	B			
	C			
	D			
	E			
	F			
	G			
	H			
	I			
	J			
	K			
	L			
Europa Estică	A			
	B			
	C			
Europa Vestică	A			
	B			
	C			
	D			
	E			
Europa Nordică	A			
	B			
	C			
	D			
	E			
	F			
	G			
	H			

3. Notați punctele extreme ale României, precizând și valorile latitudinii și longitudinii fiecărui dintre acestea.

2. Elemente fizico-geografice definitorii ale Europei și ale României

Relieful major (trepte, tipuri și unități majore de relief)

I. Completați spațiile libere din propozițiile de mai jos cu informația corectă:

1. Reprezintă o unitate montană din estul Europei, dezvoltată pe structuri hercinice, Munții ...
2. Ca mod de formare, Câmpia Nord-Europeană este o câmpie ...
3. Câmpii formate pe spațiul de oscilație a liniei țărmurilor, pe baza sedimentelor aduse de fluviu și curenții litorali, se numesc câmpii ...
4. În nordul Italiei s-a format o câmpie fluvio-lacustră numită Câmpia ...
5. Munții Apenini sunt situați în Peninsula ...
6. Se întind pe aproape 650 km de-a lungul țărmului Mării Adriatice, în Peninsula Balcanică, Munții ...

II. Citiți cu atenție afirmațiile de mai jos și încercuiți litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Altitudinea maximă din Europa este în vîrful:
 - a. Elbrus;
 - b. Everest;
 - c. Moldoveanu;
 - d. Mont Blanc.
2. Europa este traversată de la vest spre est de un lanț montan ramificat, format în orogeneza alpină, care cuprinde Munții:
 - a. Alpi, Carpați, Ural;
 - b. Alpii Scandinaviei, Carpați, Ural;
 - c. Alpi, Carpați, Caucaz;
 - d. Alpii Scandinaviei, Carpați, Caucaz.

- 3.** Reprezintă areale cu manifestări vulcanice recente:
- Islanda și Peninsula Italică;
 - Islanda și zona Munților Ural;
 - Podișul Messeta și Irlanda;
 - Irlanda și zona Mării Baltice.
- 4.** Reprezintă o afirmație adevărată:
- Europa alpină, situată în sud, este rezultatul coliziunii între fragmentele continentelor Laurasia și Gondwana;
 - În Peninsula Scandinavică predomină relieful de câmpie;
 - Placa Eurasiană se subduce sub Placa Africană;
 - Vârful Mont Blanc este al treilea vârf ca altitudine din Europa.
- 5.** Are un substrat asemănător Platformei Est-Europene:
- Podișul Getic;
 - Podișul Moldovei;
 - Câmpia Română;
 - Carpății Meridionali.
- 6.** Reprezintă o mare acumulare sedimentară, cu strate dispuse orizontal sau ușor înclinat:
- Munții Pirinei;
 - Câmpia Română;
 - Masivul Central Francez;
 - Podișul Casimcei.
- 7.** Dobrogea de Nord conservă structuri similare:
- Europei caledoniene și hercinice;
 - Europei caledoniene și alpine;
 - Europei alpine;
 - Europei hercinice și alpine.
- 8.** Reprezintă unități de podișuri, pe structuri vechi, podișurile:
- Central Rus și Donețk;
 - Volano Podolic și Getic;
 - Bavariei și Dobrogei;
 - Dobrogei și Transilvania.
- 9.** Relieful montan cu litoral de tip fiord este specific țării numite:
- Italia;
 - Norvegia;
 - Spania;
 - Danemarca.
- 10.** Sunt munți pe structuri caledoniene, cu relief glaciar cuaternar, Munții:
- Alpii Scandinavie și Ural;
 - Ural și Carpați;
 - Penini și Apenini;
 - Alpii Scandinavie și Penini.
- 11.** Câmpiiile fluvio-glaciare sunt prezente în:
- Estonia și Letonia;
 - Danemarca și Spania;
 - România și Marea Britanie;
 - Belgia și Austria.
- 12.** Unități piemontane s-au format în:
- nordul Carpaților Meridionali și al Munților Alpi;
 - nordul Munților Pirinei și sudul Carpaților Meridionali;
 - estul Munților Apuseni și zona Munților Caucaz;
 - estul Carpaților Orientali și al Alpilor Scandinavie.
- 13.** Munții Apenini aparțin:
- Spaniei;
 - Italiei;
 - Germaniei;
 - Greciei.
- 14.** Aparțin Greciei, Munții:
- Balcani și Rodopi;
 - Pindului și Rodopi;
 - Balcani și Alpi;
 - Alpi și Caucaz.
- 15.** Munții Pirinei despart:
- Elveția de Italia;
 - Spania de Portugalia;
 - Franța de Spania;
 - Germania de Franța.
- 16.** Reprezintă o caracteristică a Munților Apenini:
- altitudini sub 2000 m;
 - prezența vulcanilor stinși;
 - prezența fiordurilor;
 - aparțin orogenezei caledoniene.
- 17.** S-a format pe locul unui fost golf maritim, Câmpia:
- Padului;
 - Nord-Europeană;
 - Est-Europeană;
 - Panonică.
- 18.** Reprezintă o afirmație adevărată referitoare la relieful Podișului Iberic:
- este specific peisajul de mesetă;
 - predomină colinele morenaice;
 - este foarte abrupt și masiv;
 - are relief jurasican.
- 19.** Se caracterizează printr-o eroziune accentuată, relieful Munților:
- Caucaz;
 - Balcani;
 - Pirinei;
 - Penini.